

Obchodná akadémia, Akademika Hronca 8, Rožňava
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
do 1. ročníka v školskom roku 2017/2018
v študijnom odbore 6317 M obchodná akadémia

Čas na vypracovanie pravopisného cvičenia a testu: 60 minút

Pravopisné cvičenie *Doplňte chýbajúce písmená a čiarky – ak je to potrebné, prípadne vyberte správny variant.*

Dia(l/l)___ava sa l___goce belas___m nád___chom ___ namodro sfarbené vln___ sa pri brehoch menia na bielu penu ___ nad ktorou zľa(h/ch)___ka ___ ako chumáče poletujú čajky. Svetiace piesočin___ túlia sa k ostro sa v___pínajúcim skaliskám. Medzi brehom a vodou, v bielo iskriacej pene stáb___ plnej mal___ch kr___štáliko(v/u)___, člapocú sa pestré húsky. Ich mokré zobáky sa v ostrom svetle bl___štia. Nenáhl___v___ čas pl___nie pri veľkom jazere. Celé hodiny sa dá hľadiť na vodu pri bezstarostnom túlaní. Mnohokrát/mnoho krát sa človek pr___ch___tí ___ ako sa priam stráca v záplave príjemn___ch m___šlienok ___ ktoré navodzujú stav podobn___ až k odpútaniu sa od tohto sveta. M___seľ sa zaplaví prenikav___m svetlom a tichom a ľudská duša sa vznesie nad túto čarokrásnu scenériu. Ľudia ___ ktor___ sledujú to nadpozemské divadlo ___ si neskôr uvedomujú, že to túlanie nie je daromné, lebo sú nab___t___ novou životnou silou.

Test *Zakrúžkujte vybranú možnosť, resp. dopíšte správnu odpoveď. Odpovede píšete priamo do testu.*

1. Doplňte do vety s priamou rečou interpunkčné znamienka.

Ahoj čo dnes robíš spýtala sa ma Jarka keď sme sa stretli pred vchodom

2. Z predponových slovies utvorte podstatné mená bez slovotvornej prípony.

a) vystužiť _____

b) vykriknuť _____

3. Určte druh opisu je v texte:

Bryndzové halušky

Potrebuje: hladká múka, zemiaky, soľ, bryndza, masť, slanina, pažitka.

Postup: Surové zemiaky očistíme a postrúhame. Z múky, potrečných zemiakov, soli a vody spravíme cesto na halušky. Do osolenej vriacej vody cez sito s veľkými dierami hádzeme halušky. Po vyplávaní na povrch ich dierkovanou naberačkou vyberáme do misy, kde ich omastíme, aby sa nezlepili. Potom pridáme bryndzu a na tanieri polejeme opraženou slaninkou a posypeme pažitkou.

a) umelecký, b) odborný, c) dynamický, d) statický.

4. Ktorá veta je jednočlenná?

a) Bolí ma hlava.

b) Včera lialo od rána ako z krhly.

c) Poupratujem celú detskú izbu.

d) Obedujú.

5. Text *Rodičovská rada sa uskutoční dňa 16. 5. 2017 o 16.00 h v 9. A triede.* je:

a) oznámenie, b) správa, c) žiadosť d) komuniké.

6. V texte *Kto chce žať, musí siať. Keď neprší, aspoň kvapká.* sú uvedené v správnom poradí:

a) pranostika a príslovie,

b) porekadlo a príslovie,

c) príslovie a porekadlo,

d) príslovie a pranostika.

TEXT 1 Nitra (Úryvok)

Synovia pozreli na otca nechápavo, udivení.

– Neditve sa, - povedal otec. Rozviazal prúty a dal každému synovi jeden z nich.

– Polámte ich teraz!

Synovia bez veľkej námahy prúty polámali. Po otcovej tvári preletel víťazoslávny úsmev. Vystrel sa na posteli a povedal:

– Učte sa na tomto príklade, deti moje. Lebo tak, ako ste nevládali polámať prúty vo zväzku ani vtedy, keď ste napáli všetky svoje mladé sily, nepremôže vás nepriateľ, keď budete spolu držať; a ako ľahko ste polámali prút osobitne, tak ľahko vás premôžu nepriatelia, keď sa budete medzi sebou hašteriť a biť a keď nebudete spolu svorne bojovať. Toto vám odkazuje váš otec! Budte svorní, milujte sa, a potom nebude na svete moci, ktorá by vás premohla.

7. Z textu 1 vyplýva, že:

- a) otec sa pred cestou lúčil so svojimi synmi, c) neposlušní synovia si vyslúžili od otca príučku,
b) na poučenie používal aj praktickú ukážku, d) otec sa musel zmieriť s nahnevanými synmi.

8. Otec z ukážky v texte 1 žiada: a) súdržnosť, b) ohľaduplnosť, c) priateľstvo, d) statočnosť.

9. Vypíšte z textu 1 slovné spojenie, ktoré obsahuje epiteton. _____

10. Do ktorého základného literárneho druhu patrí ukážka z textu 1? a) lyrika, b) próza, c) epika, d) dráma.

11. Vytvorte mužské obyvateľské meno z názvu mesta v nadpise textu 1. _____

12. Povest' má: a) reálny historický podklad, b) mravoučný základ, c) cestopisný charakter, d) vždy tragický záver.

TEXT 2 Pred 48 rokmi vpadli do Československa tanky a zastavili prerod

Trauma z okupácie sa prejavuje na vzťahoch k Rusku dodnes.

BRATISLAVA. Násilné potlačenie demokratizačného procesu sa začalo 21. augusta 1968, keď vpadli na územie ČSSR armády Sovietskeho zväzu, Maďarska, Poľska a Bulharska. Zhruba pol milióna vojakov a asi päťtisíc tankov prešlo naprieč celou krajinou a zanechalo za sebou najmenej 108 mŕtvych a vyše 500 ťažko zranených.

„Rok 1968 bol zásadný zlom vo vnímaní Sovietskeho zväzu, ktorý bol dovtedy prezentovaný cez rôzne oslavy najmä ako náš osloboditeľ,“ hovorí sociológ SAV Milan Zeman.

„August spôsobil generáciám, ktoré mali vieru v nápravu pomerov z 50. rokov a v demokratizáciu spoločnosti, hlbokú traumu a zlikvidoval túto nádej.“

Beznádej ľudí ešte prehĺbila normalizácia trvajúca nasledujúcich dvadsať rokov. „Tá prišla ako dôsledok vojenskej okupácie a znamenala ukončenie reformného procesu a návrat k uplatňovaniu vedúcej úlohy KSC a marxisticko-leninskej ideológie v spoločnosti,“ hovorí historik ÚPN Peter Jašek. Trauma pretrváva v časti spoločnosti dodnes. (SME.sk, krátené, upravené)

13. Z textu 2 vyplýva:

- a) rok 1968 bol zásadný, vďaka čomu sme vnímali Sovietsky zväz ako nášho osloboditeľa,
b) normalizácia od 50. rokov trvala nasledujúcich 20 rokov,
c) násilné potlačenie, ktoré sa začalo 21. augusta 1968, zanechalo za sebou aj 500 ťažko zranených vojakov,
d) demokratizačný proces v roku 1968 sledoval aj zmenu vedúcej úlohy KSC v spoločnosti.

14. Z grafov v texte 2 vyplýva:

- a) 43,4 % občanov považuje za hlavný cieľ obrodného procesu politickú zmenu,
b) približne štvrtina opýtaných považuje za hlavný cieľ obrodného procesu politickú zmenu,
c) približne rovnaké percento občanov vidí v obrodovalom procese radikálnu politickú zmenu systému,
d) približne rovnaké percento opýtaných si myslí, že obrodný proces bolo masovým hnutím, resp. hnutím jednotlivcov

15. Určte slovný druh slova *naprieč* v podčiarknutom slovnom spojení textu 2: _____

16. Zmeňte nezhodný prívlastok v spojení *vzťahoch k Rusku* na zhodný a napíšte ho pravopisne správne: _____

17. Slovo trauma v texte možno nahradiť synonymom: a) úraz b) rana c) ťažký pocit d) smútok

18. Vypíšte z textu 2 slovo obsahujúce slabikotvornú spoluhlásku. _____

Ako vidíme rok 1968 a Rusko

Aký bol hlavný zmysel obrodného procesu jar 1968? (v %)



Akým typom hnutia bol obrodný proces v roku 1968? (v %)



Aký bol hlavný cieľ obrodného procesu na jar 1968? (v %)



Aký bol hlavný cieľ normalizácie od začiatku 70. rokov? (v %)



ZDROJ - SÚ SAV, DOS 2014